

XV. Oikeusaputoimisto.

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin vähävaraisten oikeusaputoimiston toiminnasta vuonna 1915¹⁾ oli seuraava:

Vuonna 1915 piti Helsingin kaupungin oikeusapulautakunta, jonka alainen oikeusaputoimisto on, kaikkiaan neljä kokousta, joissa paitsi juoksevia asioita käsiteltiin neljä oikeusaputoimiston lautakunnan ratkaistaviksi alistamaa asiaa, jotka lautakunta sitten ratkaisi toimiston ehdotuksen mukaisesti.

Vuoden varrella myönnettiin avustavalle oikeusavustajalle varatuomari Oskar Möllerille anomansa ero toimestaan oikeusaputoimistossa, ja toukokuun 25 p:nä valitsi kaupunginvaltuusto hänen sijaansa toimiston avustavaksi oikeusavustajaksi metsähallituksen notaarin varatuomari Mauno Wilskmanin, joka tuli virkaan seuraavan kesäkuun 1 p:nä.

Yhteyksiä piti oikeusaputoimisto myöskin vuonna 1915 voimassa Kööpenhaminan ja Tukholman samanlaisten laitosten sekä kolmen kotimaassa toimivan köyhäinasianajajan kanssa.

Oikeusaputoimisto vastaanotti vuoden varrella kaikkiaan 5,389 käyntiä, sen sijaan että niitä oli 6,447 vuonna 1914, 5,966 vuonna 1913 ja 6,214 vuonna 1912.

Tämän oikeusaputoimiston tuntuvasti vähentyneen käyttämisen täytyy osin ja pääasiallisimmin katsoa johtuneen vuoden varrella kaupungissa vallinneista verraten hyvistä työoloista, osin myös vaikeudesta saada väkijuomia, jotka aikaisemmin olivat olleet syynä moneen riitaan sekä perheissä että niiden ulkopuolella, samoin kuin jossain määrin siitä, ettei ollut aikaa vähäpätöisten asiain vuoksi käydä toimistossa.

Vuoden eri kuukausien kesken jakautuvat käynnit seuraavasti:

¹⁾ Osa kertomusta seuranneita taulutietoja on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1915.

Tammikuu (24 päivää).....	353	Elokuu (26 päivää).....	458
Helmikuu (24 »).....	418	Syyskuu (26 »).....	519
Maaliskuu (26 »).....	458	Lokakuu (26 »).....	469
Huhtikuu (24 »).....	440	Marraskuu (26 »).....	509
Toukokuu (24 »).....	480	Joulukuu (26 »).....	405
Kesäkuu (25 »).....	399		Yhteensä 5,389
Heinäkuu (27 »).....	481		

Kun toimisto oli avoinna kaikkiaan 304 päivää, oli käyntien luku oikeusapuloimistossa keskimäärin 17.7 päivässä oltuaan 21.3 vuonna 1914, 19.7 vuonna 1913 ja 20.6 vuonna 1912. Suurin päivittäinen käyntien luku oli 41 ja vähin 5.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat asiain luvun, kävijöiden säädyn, ammatin y. m.:

Vuoden varrella saapuneita asioita	901
Edelliseltä vuodelta ratkaisematta olevia ..	42
Yhteensä	943

Kirjallisia toimituksia	1,124
niistä hakukirjoja	295

Säätynsä ja ammattinsa sekä sukupuolensa mukaan ryhmittyivät kävijät seuraavasti:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Työntekijöitä	158	123	281
Palkollisia	7	213	220
Vaimoja ja leskivaimoja	—	196	196
Käsityöläisiä	62	70	132
Liikeapulaisia	3	23	26
Pika- ja kuorma-ajureja	13	—	13
Lämmittäjiä ja koneenkäyttäjiä .	8	—	8
Kirjapainotyöläisiä	—	6	6
Merimiehiä	6	—	6
Ruokalan omistajia	—	5	5
Silittäjättäriä ja pesijättäriä	—	5	5
Parturinapulaisia	—	4	4
Vahtimestareja	4	—	4
Sotilaita ja ent. tarkka-ampujia	4	—	4
Kylvettäjättäriä	—	3	3
Asioitsijoita	2	—	2
Kassanhoitajattaria	—	2	2

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Puhelinneitejä	—	2	2
Konttoriapulaisia	—	2	2
Torppareja	2	—	2
Autonkuljettajia	2	—	2
Yksityisopettajia	2	—	2
Ent. kauppias	—	I	I
Puutarhuri	I	—	I
Työnjohtaja	I	—	I
Itsellinen	I	—	I
Kauppias	I	—	I
Kulkukauppias	I	—	I
Myyskentelijä	I	—	I
Soittotaitelija	I	—	I
Koululainen	I	—	I
Rakennuspiirustaja	I	—	I
Kaupunginlähetti	I	—	I
Poliisikonstaapeli	I	—	I
Sairaanhoitajatar	—	I	I
Tarjoilijatar	—	I	I
Postiljooni	I	—	I
Ent. myllynomistaja	I	—	I
Yhteensä	286	657	943

Edelliseltä vuodelta oli 42 juttua ja asiaa toimenpiteen varassa. Vuoden varrella tuli lisäksi 901 uutta juttua ja asiaa. Vireille pantuja juttuja ja asioita oli siis kaikkiaan 943.

Vuoden varrella saapuneet jutut käy laatunsa perusteella ryhmitäminen seuraavasti:

Velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita:

Vuokrasopimuksia	34
Työ- ja työehtosopimuksia	171
Muita saamisoikeuksia	276
Esineoikeuteen kuuluvia asioita	46

Perheoikeuteen kuuluvia asioita:

Avioriitoja	21
Avioeroja	31
Pesäeroja	I
Perheenelatuskysymyksiä	42

Avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen elatus..	98
Riitoja kihlauksen johdosta	6
Perintöoikeuteen kuuluvia asioita	13
Yleisiä veroja koskevia asioita.....	16
Tapaturmavakuutusta koskevia asioita	13
Apukassoja koskevia asioita	1
Vähäpätöisiä rikosasioita	32
Erinäisiä tiedusteluja, hakemuksia, valituksia y. m.	100
Yhteensä	901

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteestä riippui, 909 lopullisesti ratkaistuiksi ja kirjoista poistetuiksi, niinkuin näkyy alempana olevasta taulusta:

Sopimalla ratkaistu	226
Oikeudenkäynnillä ratkaistu	138
Erinäisistä syistä jätetty sillensä	409
Jätetty erinäisille viranomaisille	105
Haaste otettu ennen lokakuun 1 päivää	31
Yhteensä	909

Tässä taulussa nimikkeen »Jätetty erinäisille viranomaisille» kohdalla mainituista 105 asiasta jätettiin:

K. senaattiin	22	Postihallitukseen	1
Kenraalikuvernöörinkansliaan	1	Helsingin maistraattiin.....	33
K. Turun hovioikeuteen	6	Helsingin tutkijalautakun-	
Tuomiokapituleihin	12	nalle.....	6
Lääninhallitukseen	13	» rahatoimikamariin..	6
Rautatiehallitukseen	2	Yhteensä	105
Maanviljelyshallitukseen	2		
Lääkintöhallitukseen	1		

Nimikkeen »Erinäisistä syistä jätetty sillensä» kohdalla olevain asiain lukuisuus johtuu osittain ja suurimmaksi osaksi siitä, etteivät hakijat, sittenkuin oikeusaputoimisto oli ryhtynyt toimenpiteeseen asiassa, enää palanneet, osin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä siitä, että hakijat joko eivät tahtoneet tai voineet esittää varattomuudentodistusta.

Oikeudenkäynnillä ratkaistuista 138 jutusta voitettiin 122 ja hävittiin 16. Kaupungin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin kaikkiaan 208 kertaa 169 päivänä.

Vuoden päättyessä oli 34 juttua ja asiaa lopullisesti ratkaimatta. Näistä oli 14 oikeudenkäynnin ja 13 eri viranomaisten ratkaisun varassa, minkä lisäksi 7 jutussa oli haaste otettu lokakuun 1 p:n jälkeen.
